Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

(Обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г. и бр. 59 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 9, ал. 2 думите „следствените служби” се заменят с „Националната следствена служба”.

§ 2. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. (1) Народното събрание избира единадесет членове на Висшия съдебен съвет измежду съдии, прокурори, следователи, хабилитирани учени по правни науки, адвокати или други юристи.

(2) Органите на съдебната власт избират от своя състав единадесет членове на Висшия съдебен съвет, като съдиите избират шестима, прокурорите - четирима, и следователите - един.

(3) За членове на Висшия съдебен съвет се избират юристи с високи професионални и нравствени качества, които имат най-малко 15 години юридически стаж.

(4) Преди избора кандидатите представят концепция за управлението на съдебната власт.”

§ 3. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Предложенията за кандидати за изборни членове на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание се правят от народните представители до един месец преди провеждането на избора. Предложенията се оповестяват публично на страницата на Народното събрание в интернет заедно с кратка биография на кандидатите.

(3) Предложенията за кандидати за изборни членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдебната власт се правят до един месец преди провеждането на избора по чл. 24. Предложенията се правят от събранията по чл. 23, ал. 1 - 3 и

се изпращат на Висшия съдебен съвет, който ги оповестява публично на страницата си в интернет заедно с кратка биография на кандидатите.”

§ 4. Създава се чл. 26а:

„Чл. 26а. (1) Членовете на Висшия съдебен съвет предприемат необходимите действия за получаване на достъп до класифицирана информация.

(2) Член на Висшия съдебен съвет, който не притежава разрешение за достъп, не участва в заседанията, когато се обсъждат материали и документи, съдържащи класифицирана информация, и не се запознава с тях.”

§ 5. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

„2. определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища по предложение на министъра на правосъдието, а на военните съдилища - съгласувано с министъра на отбраната; за осъществяване на тази дейност Висшият съдебен съвет съобразно степента на натовареност може да създава и да закрива съдилища, да променя съдебните райони и седалищата на съдилищата;”

б) точка 3 се изменя така:

„3. определя броя на съдиите, прокурорите и следователите по съдилища, прокуратури и следствени органи, както и броя на съдебните служители съобразно степента на натовареност - по предложение на административните ръководители на органите на съдебната власт, като може да разкрива нови и да съкращава незаети длъжности;”

в) в т. 4 накрая се добавя „в предвидените от този закон случаи”;

г) точка 9 се изменя така:

„9. ежегодно анализира и отчита степента на натовареност на органите на съдебната власт съобразно критерии, определени с наредбата по чл. 209а;”

д) в т. 10 накрая се добавя „и на техните заместници в предвидените от този закон случаи”.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Висшият съдебен съвет назначава и освобождава държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията.”

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 6. Създава се чл. 30а:

„Чл. 30а. (1) Висшият съдебен съвет съставя, води и съхранява кадрово дело за всеки съдия, прокурор и следовател.

(2) Кадровото дело съдържа документите, свързани с постъпването и освобождаването от длъжност на съдия, прокурор и следовател, с професионалното му развитие, резултати от проверки във връзка с постъпили сигнали и жалби, поощренията – отличия или награди, които е получил, и наложените наказания. В кадровото дело се прилагат и декларациите за несъвместимост по чл. 195, ал. 1, копие от атестационните формуляри и други документи за притежаваните професионални и нравствени качества.

(3) Копия от документите по ал. 2, съдържащи се в кадровото дело, се съхраняват в органа на съдебната власт, в който съответният съдия, прокурор или следовател е назначен на длъжност.

(4) Всеки съдия, прокурор и следовател има право да се запознае с кадровото си дело при поискване, както и да получава заверени копия от съхраняваните в него документи.”

§ 7. В чл. 34 ал. 3 се изменя така:

„(3) Решенията на Висшия съдебен съвет се мотивират. Мотивите съдържат фактическите и правните основания, както и съображенията по целесъобразност за издаването им. Решенията заедно с мотивите се обявяват на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет в тридневен срок от приемането им при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.”

§ 8. Член 35 се изменя така:

„Чл. 35. (1) Член на Висшия съдебен съвет няма право да участва в гласуването на решение, което се отнася лично до него или до негов съпруг или роднина по права линия, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до трета степен, както и ако може да се смята предубеден, заинтересован пряко или косвено от решението или ако са налице други обстоятелства, които пораждат съмнение в неговата безпристрастност.

(2) В случаите по ал. 1 членът на Висшия съдебен съвет се отстранява сам или по решение на Висшия съдебен съвет, като се обявяват обстоятелствата, наложили отстраняването.”

§ 9. Член 37 се изменя така:

„Чл. 37. (1) Висшият съдебен съвет избира от своя състав постоянна Комисия по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи и постоянна Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията”, както и други постоянни комисии, които подпомагат дейността му.

(2) Видът и числеността на постоянните комисии, както и правомощията им, с изключение на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи и на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията”, се определят с правилника по чл. 30, ал. 5.

(3) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи и Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” се състоят от по 10 членове. Всяка комисия избира председател измежду членовете си.

(4) За осъществяване на правомощията си Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи формира от своя състав две подкомисии – подкомисия за съдии и подкомисия за прокурори и следователи.

(5) Изборен член на Висшия съдебен съвет, който е бил член на постоянна комисия, ако бъде преизбран, не може да участва в състава на същата постоянна комисия.

(6) Висшият съдебен съвет може да създава временни комисии за изпълнение на конкретни задачи във връзка с неговите правомощия.”

§ 10. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „прави предложения до Висшия съдебен съвет за” се заменят с „предлага на Висшия съдебен съвет проект на решение за”;

б) в т. 4 думите „решения за” се заличават.

2. Алинеи 2 - 5 и 7 се отменят.

§ 11. Член 39 се изменя така:

„Чл. 39. (1) Атестиране на съдии, прокурори и следователи, на административни ръководители и на заместници на административни ръководители се извършва от Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи на Висшия съдебен съвет и от атестационни комисии в органите на съдебната власт.

(2) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи провежда:

1. атестиране за придобиване статут на несменяемост на съдии, прокурори и следователи;

2. периодично атестиране на заместниците на административните ръководители и на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд, на заместниците на главния прокурор и на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и Върховната административна

прокуратура, на директора и на следователите от Националната следствена служба;

3. периодично атестиране на административните ръководители на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища, на военно-апелативния съд, на районните, окръжните и апелативните прокуратури и на военно-апелативната прокуратура, както и на административните ръководители на Софийския градски съд и Софийската градска прокуратура.

(3) Атестационните комисии в органите на съдебната власт провеждат периодично атестиране на съдии, прокурори и следователи и на заместници на административни ръководители извън случаите по ал. 2, т. 2.

(4) Атестационните комисии се избират в съответните органи на съдебната власт от общото събрание с явно гласуване за период три години. Те се състоят от председател, от четирима редовни и един резервен член. Административният ръководител не може да бъде избиран за член на атестационна комисия. Атестационната комисия избира председател измежду своите членове.

(5) При невъзможност да се формира атестационна комисия от съответния орган на съдебната власт, съставът й се допълва с членове на комисията на горестоящия орган на съдебната власт в съответния съдебен район.

(6) Атестационни комисии не се избират в районните съдилища, в административните съдилища, в районните прокуратури и в окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури.”

§ 12. Създава се чл. 39а:

„Чл. 39а. (1) Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията”:

1. извършва проучване, събира информация и изготвя становище относно притежаваните нравствени качества от участниците в конкурсите по този закон;

2. разглежда сигнали за наличие на поведение, противоречащо на правилата за професионалната етика, и предоставя резултатите от проверката на Висшия съдебен съвет;

3. събира и анализира информация за наличие на корупционни явления в органите на съдебната власт и я предоставя на Висшия съдебен съвет;

4. при сигнали на граждани и на държавни органи за прояви на корупция, както и при публикации в медиите уведомява Висшия съдебен съвет и предоставя информацията на комисиите за професионална етика за извършване на проверка; при данни за корупционно поведение на съдии, прокурори и следователи, на

административни ръководители и на техни заместници незабавно сезира органите по чл. 311 и прокуратурата;

5. организира изпълнението на дейностите по приетите стратегии за борба с корупцията и плана за действие към тях;

6. разработва и предлага на Висшия съдебен съвет мерки за превенция и противодействие на прояви на корупция в съдебната система;

7. подготвя проекти на споразумения за съвместна дейност и обменя информация с държавни и обществени структури, създадени за противодействие на корупцията;

8. подготвя участието в съвместни прояви на Висшия съдебен съвет и други държавни органи и юридически лица с нестопанска цел във връзка с проблемите на противодействие на корупцията;

9. ежегодно изготвя доклад за дейността си, който се публикува на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

(2) За изпълнение на правомощието си по ал. 1, т. 1 Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията" осъществява взаимодействие със съответните държавни органи и институции и с комисиите за професионална етика в органите на съдебната власт."

§ 13. Създава се чл. 39б:

„Чл. 39б. (1) В органите на съдебната власт се създават комисии по професионална етика.

(2) Членовете на комисията по професионална етика се избират от общото събрание на съответния орган на съдебната власт с явно гласуване с мнозинство повече от две трети от всички съдии, прокурори или следователи за срок три години. Членовете на комисията не могат да бъдат преизбирани за два последователни мандата. Всяка комисия се състои от трима редовни и един резервен член. Комисията избира председател измежду членовете си.

(3) При невъзможност да се сформира комисия по професионална етика, функциите й се осъществяват от комисията на горестоящия орган на съдебната власт в съответния съдебен район.

(4) Комисиите по професионална етика подпомагат Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията" към Висшия съдебен съвет при осъществяване на правомощията й по чл. 39а, ал. 1, т. 1 - 6.

(5) Висшият съдебен съвет одобрява правила за организацията на дейността на комисиите по професионална етика."

§ 14. В чл. 42 се правят следните изменения:

1. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) За главен инспектор се избира лице, което има и най-малко 15 години юридически стаж, от които най-малко 10 години като съдия в окръжен или апелативен съд, във Върховния касационен съд или Върховния административен съд, прокурор в окръжна или апелативна прокуратура, във Върховната касационна прокуратура или Върховната административна прокуратура или следовател в Националната следствена служба или в окръжен следствен отдел.

(3) За инспектори се избират лица, които имат и най-малко 12 години юридически стаж, като за петима от инспекторите в рамките на този стаж се изискват и най-малко 8 години, а за останалите петима – най-малко 5 години като съдия в окръжен или апелативен съд, във Върховния касационен съд или Върховния административен съд, прокурор в окръжна или апелативна прокуратура, във Върховната касационна прокуратура или Върховната административна прокуратура или следовател в Националната следствена служба или в окръжен следствен отдел.”

2. Алинея 4 се отменя.

§ 15. В чл. 50 накрая думите „длъжностите, които са заемали преди избора” се заменят с „длъжността, която са заемали преди избора”.

§ 16. В чл. 52 думите „или инспектор” се заменят с „инспектор или експерт”.

§ 17. В чл. 54 ал. 2 се отменя.

§ 18. В чл. 67, ал. 2 думата „кадрова” се заличава.

§ 19. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и основният текст се изменя така:

„(1) Висшият съдебен съвет приема наредба, с която определя:”.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Наредбата по ал. 1 се обнародва в „Държавен вестник”.”

§ 20. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Общото събрание може да се свика и по искане на не по-малко от 1/3 от всички съдии.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 21. В чл. 80, ал. 1, т. 5 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет”.

§ 22. В чл. 85 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Общото събрание се свиква и по искане на не по-малко от 1/3 от всички съдии.”

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 23. В чл. 92 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Общото събрание се свиква и по искане на не по-малко от 1/3 от всички съдии.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 24. В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Общото събрание се свиква и по искане на не по-малко от 1/3 от всички съдии.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 25. В чл. 104 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Общото събрание се свиква и по искане на не по-малко от 1/3 от всички съдии.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 26. В чл. 114, ал. 2 думите „с изключение на административните съдилища” се заличават.

§ 27. В чл. 143 се създава ал. 4:

„(4) Административните ръководители на районните, окръжните и военно-окръжните прокуратури или оправомощени от тях заместници на административните ръководители осъществяват контрол за спазване на сроковете за извършване на разследването и на сроковете за мерките за процесуална принуда по Наказателно-процесуалния кодекс.”

§ 28. В чл. 144, ал. 2 думите „по-горестоящият прокурор” се заменят със „съответният административен ръководител”.

§ 29. Член 161 се изменя така:

„Чл. 161. (1) След влизането в сила на решението за назначаване, повишаване, понижаване и преместване на съдия, прокурор и следовател Висшият съдебен съвет го изпраща на административния ръководител на съответния орган на съдебната власт. Административният ръководител уведомява лицето по реда на чл. 61, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс за правото му да встъпи в длъжност.

(2) Встъпването в длъжност се извършва в едномесечен срок от уведомлението и се удостоверява писмено пред административния ръководител на съответния орган на съдебната власт.

(3) Въз основа на решението на Висшия съдебен съвет за назначаване, повишаване, понижаване и преместване на съдия, прокурор и следовател административният ръководител издава акт за заемане на длъжността, който съдържа:

1. наименованието на органа на съдебната власт, в който се заема длъжността;

2. правното основание за заемането на длъжността;

3. наименованието на длъжността и ранга;

4. размера на основното и допълнителните възнаграждения;

5. датата на встъпване в длъжност.

(4) Съдията, прокурорът и следователят започват изпълнението на служебните си задължения от датата на встъпване в длъжност.

(5) Назначеният като военен съдия, военен прокурор или военен следовател се приема на военна служба и му се присвоява офицерско звание.”

§ 30. В чл. 164, ал. 5 числото „12” се заменя с „15”.

§ 31. В чл. 165 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Съдия, прокурор и следовател, навършил 65 години, няма право да заема длъжност в органите на съдебната власт.”

§ 32. В чл. 166, ал. 3 думите „за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 6” се заличават.

§ 33. В чл. 167 ал. 2 се изменя така:

„(2) Административните ръководители встъпват в длъжност в 14-дневен срок от влизането в сила на решението на Висшия съдебен съвет. Заинтересованите лица могат да оспорват

решението на Висшия съдебен съвет в 14-дневен срок от съобщаването му по реда на чл. 61, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.”

§ 34. В чл. 168 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заместникът на административния ръководител се назначава от Висшия съдебен съвет по предложение на административния ръководител.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) При приемане на решението за назначаване Висшият съдебен съвет проверява дали предложеният кандидат отговаря на изискванията по чл. 169, ал. 2. Проверката се извършва въз основа на документите, представени от кандидата, и на документите, съдържащи се в кадровото дело.”

3. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Висшият съдебен съвет с решение може да откаже назначаване на предложения кандидат за заместник на административен ръководител, ако той не отговаря на изискванията по чл. 169, ал. 2.

(5) Заместникът на административния ръководител встъпва в длъжност в 14-дневен срок от влизането в сила на решението на Висшия съдебен съвет.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 6.

§ 35. Член 169 се изменя така:

„Чл. 169. (1) За административен ръководител, с изключение на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор, се назначава съдия, прокурор или следовател с високи професионални и нравствени качества и с положителна комплексна оценка „много добра” или „добра” от последното периодично атестиране.

(2) За заместник на административен ръководител се назначава съдия, прокурор или следовател от съответния орган на съдебната власт с високи професионални и нравствени качества и с положителна комплексна оценка „много добра” или „добра” от последното периодично атестиране.”

§ 36. Член 170 се изменя така:

„Чл. 170. (1) За административен ръководител на районен съд и на районна прокуратура се назначава лице, което има най-малко 5 години юридически стаж и отговаря на изискванията по чл. 169, ал. 1.

(2) За административен ръководител на окръжен съд и на окръжна прокуратура и за административен ръководител на административен съд се назначава лице, което отговаря на изискванията за стаж съответно по чл. 164, ал. 2 и 3, както и на изискванията по чл. 169, ал. 1.

(3) За административен ръководител на Националната следствена служба, на апелативен съд и на апелативна прокуратура се назначава лице, което отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, ал. 4 и на изискванията по чл. 169, ал. 1.

(4) За административен ръководител на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и за главен прокурор се назначава лице, което има високи професионални и нравствени качества и отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, ал. 5.”

§ 37. В чл. 171 ал. 1 се изменя така:

„(1) Висшият съдебен съвет приема решението за назначаване на административен ръководител или на негов заместник с явно гласуване с мнозинство повече от половината от членовете си. Решението се мотивира.”

§ 38. В чл. 175 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 и 2 думите „или заместник на административен ръководител” се заличават.

2. В ал. 3 думите „както и на негов заместник” се заличават.

3. В ал. 5 се създава изречение второ:

„Президентът не може да откаже освобождаването при повторно направено предложение.”

4. Създава се ал. 7:

„(7) Заместник на административен ръководител се освобождава от длъжност с решение на Висшия съдебен съвет по предложение на административния ръководител. Заместник на административен ръководител се освобождава от длъжност и в случаите, когато е освободен от длъжност като съдия, прокурор или следовател на основание чл. 129, ал. 3 от Конституцията на Република България.”

§ 39. В глава девета наименованието на раздел II се изменя така:

„Раздел II

КОНКУРС ЗА МЛАДШИ СЪДИИ И МЛАДШИ ПРОКУРОРИ.
КОНКУРС ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО НАЗНАЧАВАНЕ
В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ”

§ 40. Член 176 се изменя така:

„Чл. 176. (1) За заемане на длъжност в органите на съдебната власт Висшият съдебен съвет провежда централизиран конкурс за:

1. задължително първоначално обучение в Националния институт на правосъдието на кандидати за младши съдии и младши прокурори;

2. първоначално назначаване.

(2) Конкурсът по ал. 1, т. 1 се провежда при необходимост въз основа на планирането по чл. 177, ал. 1, извършено от Висшия съдебен съвет.

(3) Конкурсът по ал. 1, т. 2 се провежда при необходимост и не по-късно от два месеца след обявяването му.”

§ 41. В чл. 178 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Висшият съдебен съвет чрез жребий определя до 20 на сто от броя на свободните длъжности в районните съдилища, административните съдилища, районните прокуратури и окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури за заемането им чрез конкурс за първоначално назначаване.”

2. Създава се ал. 3:

„(3) Свободните длъжности по ал. 1 се обявяват едновременно с обявяването на свободните длъжности в органите на съдебната власт по чл. 188.”

§ 42. В чл. 181 ал. 3 се изменя така:

„(3) За участие в конкурса в администрацията на Висшия съдебен съвет се подава заявление, към което се прилагат следните документи:

1. подробна автобиография, подписана от кандидата;

2. нотариално заверено копие от диплома за завършено висше образование по специалността „Право”;

3. нотариално заверено копие от удостоверение за придобита юридическа правоспособност;

4. свидетелство за съдимост, издадено за участие в конкурс по този закон;

5. декларация по чл. 195, ал. 1;

6. медицинско удостоверение, издадено в резултат на извършен медицински преглед, че лицето не страда от психическо заболяване;

7. нотариално заверено копие от трудова/служебна и/или осигурителна книжка;

8. други документи, които по преценка на кандидата имат отношение към професионалните или нравствените му качества.”

§ 43. В чл. 182, ал. 1 накрая думите „ал. 1 или 2” се заличават.

§ 44. Член 186 се изменя така:

„Чл. 186. (1) Класирането на участниците в конкурса по чл. 176, ал. 1, т. 1 се извършва от конкурсната комисия чрез подреждането им според резултата, който се образува като сбор от оценките на писмения и устния изпит. При равен резултат конкурсната комисия класира кандидата с по-висок общ успех от държавните изпити.

(2) Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” предоставя на Висшия съдебен съвет информация за притежаваните от класираните кандидати нравствени качества и изготвя становище за всеки кандидат.

(3) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предлага на Висшия съдебен съвет въз основа на резултатите от класирането по ал. 1 и на становището по ал. 2 да одобри кандидатите за младши съдии и младши прокурори.

(4) Висшият съдебен съвет приема решение за одобряване на кандидатите, като проверява дали класираните кандидати отговарят на изискванията на чл. 162. Проверката се извършва въз основа на всички документи за кандидата, представени от него, както и от Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията”.

(5) Висшият съдебен съвет не одобрява кандидат, за когото е установил, че не отговаря на изискванията на чл. 162, като на негово място в списъка по ал. 6 включва следващия класиран кандидат.

(6) Списъкът с одобрените кандидати се изпраща на Националния институт на правосъдието за осъществяване на задължително първоначално обучение.”

§ 45. Създава се чл. 186а:

„Чл. 186а. (1) Класирането на кандидатите за първоначално назначаване се извършва от конкурсната комисия чрез подреждането им според резултата от конкурса, който се образува като сбор от оценките на писмения и устния изпит. При

равен резултат конкурсната комисия класира кандидата с по-висок общ успех от държавните изпити.

(2) Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” предоставя на Висшия съдебен съвет информация за притежаваните нравствени качества от първите трима класирани за съответната свободна длъжност кандидати и изготвя становище за всеки кандидат.

(3) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи въз основа на резултатите от класирането по ал. 1 и на становището по ал. 2 внася във Висшия съдебен съвет предложение за първоначално назначаване в съответните органи на съдебната власт.

(4) Висшият съдебен съвет приема решение за назначаване на кандидатите по поредността на класирането до попълване на местата, за които е обявен конкурсът, след три поредни класирания.

(5) При приемането на решението по ал. 4 Висшият съдебен съвет проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията на чл. 162 и 164. Проверката се извършва въз основа на документите, представени от кандидата. При проверката Висшият съдебен съвет взема предвид и становището на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията”.

(6) Висшият съдебен съвет с решение отказва назначаването на кандидат, за когото е установил, че не отговаря на изискванията на чл. 162 и 164.”

§ 46. В чл. 187, ал. 1 думите „по чл. 186, ал. 3” се заменят с „по чл. 186, ал. 5 и чл. 186а, ал. 6” и думите „в 7-дневен срок от постановяването му” се заменят с „в 7-дневен срок от обявяването му”.

§ 47. След чл. 187 се създава раздел IIа:

„Раздел IIа

КОНКУРС ЗА ПОВИШАВАНЕ В ДЛЪЖНОСТ И ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ НА СЪДИЯ, ПРОКУРОР И СЛЕДОВАТЕЛ В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ. КОНКУРС ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ”

§ 48. Член 188 се изменя така:

„Чл. 188. (1) Административните ръководители уведомяват Висшия съдебен съвет за свободните длъжности в съответните органи на съдебната власт извън тези по чл. 178, ал. 1.

(2) Висшият съдебен съвет с решение определя свободните длъжности за всеки орган на съдебната власт и възлага на съответния административен ръководител да обяви конкурс за повишаване или за преместване на длъжност.

(3) Повишаване в длъжност е преминаване на по-висока по степен длъжност в орган на съдебната власт. Повишаването в длъжност се извършва съобразно съдийските, прокурорските и следователските длъжности до две по-горни степени включително считано от степента на заеманата длъжност.

(4) Преместване е преминаване на равна по степен длъжност в друг орган на съдебната власт.”

§ 49. Създава се чл. 188а:

„Чл. 188а. (1) Въз основа на решението на Висшия съдебен съвет по чл. 188, ал. 2 административният ръководител обявява конкурс за съответния орган на съдебната власт, където са налице свободни длъжности, чрез обнародване на решението в „Държавен вестник” и публикуването му на страницата на съответния орган на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет в интернет. Органите на съдебната власт, които нямат интернет страница, обявяват конкурса по друг подходящ начин.

(2) Обявлението по ал. 1 съдържа:

1. броя и вида на длъжностите;

2. документите, които се изискват, срока и мястото за подаването им;

3. датата, часа и мястото на провеждане на конкурса.”

§ 50. Член 189 се изменя така:

„Чл. 189. (1) Конкурсът се провежда от определени от Висшия съдебен съвет конкурсни комисии, които се състоят от председател, четирима редовни и двама резервни членове.

(2) В състава на редовните членове на комисията участва най-малко един хабилитиран учен по правни науки. В конкурсните комисии не могат да участват членове на Висшия съдебен съвет.

(3) В конкурсните комисии за съдии не могат да участват действащи прокурори и следователи. В конкурсните комисии за прокурори и следователи не могат да участват действащи съдии.

(4) В зависимост от броя на кандидатите Висшият съдебен съвет може да определи и повече от една конкурсна комисия за провеждането на един конкурс.

(5) Поименният състав на всяка комисия се определя от Висшия съдебен съвет на основата на изтеглен на публично заседание жребий, съответно измежду съдиите в апелативните

съдилища, Върховния касационен съд и Върховния административен съд и измежду прокурорите в апелативните прокуратури, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и следователите в Националната следствена служба.”

§ 51. Член 190 се изменя така:

„Чл. 190. (1) Кандидат за заемане на свободна длъжност може да е съдия, прокурор или следовател, който има стажа по чл. 164 за обявената свободна длъжност.

(2) За участие в конкурса кандидатът подава в съответния орган на съдебната власт документите по чл. 181, ал. 3.

(3) Конкурсната комисия извършва проверка на документите на всички кандидати.

(4) Списъкът на всички кандидати се обявява на страницата на съответния орган на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет в интернет. Органите на съдебната власт, които нямат интернет страница, обявяват списъка по друг подходящ начин.

(5) Списъците на допуснатите и недопуснатите за участие в конкурса лица се обявяват по реда на ал. 4 най-малко 14 дни преди датата на провеждане на конкурса. В списъка на лицата, които не са допуснати за участие в конкурса, се посочва и основанието за недопускане. В тридневен срок от обявяване на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да направят писмено възражение пред Висшия съдебен съвет.”

§ 52. Член 191 се изменя така:

„Чл. 191. (1) Конкурсната комисия провежда конкурса чрез събеседване с кандидатите по практически въпроси, свързани с прилагането на законите. При определяне на резултата на всеки кандидат се вземат предвид оценката от събеседването и резултатите от проведените до момента периодични атестирания, въз основа на които се прави обща оценка за притежаваните от кандидата професионални качества.

(2) Конкурсната комисия изготвя протокол за класиране на кандидатите заедно с мотивирано становище.

(3) Резултатите от класирането се обявяват на страницата на съответния орган на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет в интернет. Органите на съдебната власт, които нямат интернет страница, обявяват списъка по друг подходящ начин.”

§ 53. Член 192 се изменя така:

„Чл. 192. (1) Конкурсната комисия изпраща резултатите от класирането заедно с цялата конкурсна документация на Висшия съдебен съвет.

(2) Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества от първите трима кандидати за всяка длъжност и изготвя становище за всеки кандидат въз основа на документите, представени от кандидата, и документите, съдържащи се в кадровото дело, относно резултатите от проверките на Инспектората към Висшия съдебен съвет, поощренията и наказанията, сигналите за нарушение на правилата за професионална етика на съдиите, прокурорите и следователите.”

§ 54. Член 193 се изменя така:

„Чл. 193. (1) Резултатите от класирането на кандидатите заедно с цялата конкурсна документация и със становището на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” се предоставят на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи.

(2) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи внася във Висшия съдебен съвет мотивирано предложение за повишаване или за преместване на кандидата, класиран на първо място за длъжността в съответния орган на съдебната власт.

(3) Висшият съдебен съвет приема решение за повишаване или за преместване на съдия, прокурор или следовател по поредността на класирането до попълване на местата.

(4) При приемането на решението по ал. 3 Висшият съдебен съвет проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, както и дали притежава необходимите професионални и нравствени качества.

(5) Висшият съдебен съвет с решение отказва назначаването на кандидат, за когото е установил, че не отговаря на изискванията по чл. 162 и 164. В този случай се назначава следващият класиран кандидат, който отговаря на изискванията.

(6) Решението на Висшия съдебен съвет по ал. 5 може да се обжалва при условията и по реда на чл. 187.”

§ 55. Член 194 се изменя така:

„Чл. 194. В случаите на закриване на съдилища, прокуратури и следствени органи или при намаляване числеността на длъжностите в тях Висшият съдебен съвет разкрива съответните длъжности в друг равен по степен орган на

съдебната власт в същия апелативен район и преназначава на тях без конкурс съдиите, прокурорите и следователите.”

§ 56. Член 194а се изменя така:

„Чл. 194а. (1) Свободните длъжности за административни ръководители в органите на съдебната власт се обявяват от Висшия съдебен съвет с решение, което се обнародва в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Висшия съдебен съвет, и се заемат след конкурс.

(2) Кандидатите за административни ръководители се оповестяват публично за обществено обсъждане на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет заедно с кратка биография на кандидата.

(3) За участие в конкурса кандидатите за административни ръководители подават документите по чл. 181, ал. 3 във Висшия съдебен съвет. Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи извършва проверка на документите и допуска до участие в конкурса всички кандидати, които отговарят на изискванията по чл. 164 и чл. 169, ал. 1.

(4) Списъците на допуснатите и недопуснатите за участие в конкурса кандидати се обявяват на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет най-малко 14 дни преди датата на провеждане на конкурса.

(5) В списъка на кандидатите, които не са допуснати за участие в конкурса, се посочва и основанието за недопускане. В тридневен срок от обявяване на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да направят писмено възражение пред Висшия съдебен съвет.”

§ 57. Създава се чл. 194б:

„Чл. 194б. (1) Конкурсът за административни ръководители се провежда от Висшия съдебен съвет чрез събеседване. В рамките на събеседването се прави преценка на кандидата за:

1. професионалната му подготовка като съдия, прокурор или следовател въз основа на резултатите от извършените до момента периодични атестирания;

2. управленската му компетентност като административен ръководител, за което кандидатът защитава концепция за стратегическо управление на съответния орган на съдебната власт.

(2) Висшият съдебен съвет дава оценка на всеки кандидат и класира кандидатите.

(3) Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” събира сведения и изготвя мотивирано становище за притежаваните нравствени качества от първите трима кандидати.

(4) Висшият съдебен съвет приема решение за назначаване на кандидата, който е класиран на първо място и отговаря на изискванията по чл. 164 и чл. 169, ал. 1. Ако кандидатът не отговаря на тези изисквания, се назначава следващият класиран кандидат.

(5) Решението на Висшия съдебен съвет по ал. 4 може да се обжалва при условията и по реда на чл. 187.”

§ 58. Създава се чл. 194в:

„Чл. 194в. (1) Организацията за провеждането на конкурсите се извършва от администрацията на съответния орган на съдебната власт и от администрацията на Висшия съдебен съвет.

(2) Редът за провеждане на конкурсите по раздели II и IIа и за съставянето на конкурсните комисии се урежда с наредба на Висшия съдебен съвет, която се обнародва в „Държавен вестник”.”

§ 59. В чл. 195 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 4 се изменя така:

„4. получава възнаграждение за извършване на дейност по договор или по друго правоотношение с държавна, общинска или обществена организация, търговско дружество, кооперация, юридическо лице с нестопанска цел, физическо лице или едноличен търговец с изключение на научна и преподавателска дейност, участие в изработването на проекти на нормативни актове, които са възложени от Народното събрание или от органите на изпълнителната власт, както и за упражняване на авторски права и за участие в международни проекти, включително финансирани от Европейския съюз;”

б) създава се нова т. 5:

„5. участва в състави на избирателни комисии за произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката, за членове на Европейския парламент от Република България и за местни органи;”

в) досегашните т. 5, 6 и 7 стават съответно т. 6, 7 и 8.

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Всеки съдия, прокурор и следовател, както и членовете на Висшия съдебен съвет подават пред Висшия съдебен съвет ежегодно до 31 март на следващата година декларация за всички свои дейности и членства в организации, в юридически лица с нестопанска цел и в други граждански проекти по образец, утвърден от Висшия съдебен съвет.

(4) Висшият съдебен съвет води централен публичен регистър на декларациите по ал. 3.”

§ 60. Член 196 се изменя така:

„Чл. 196. Атестиране се провежда:

1. за придобиване на несменяемост - с навършване на петгодишен стаж като съдия, прокурор или следовател;

2. периодично - на всеки три години от последното атестиране до навършване на 62-годишна възраст - на съдия, прокурор и следовател, на административен ръководител и на заместник на административен ръководител.”

§ 61. Член 197 се изменя така:

„Чл. 197. (1) Атестирането за придобиване статут на несменяемост има за цел извършване на обективна оценка на професионалната квалификация и деловите качества, проявени след навършване на петгодишен стаж на длъжност съдия, прокурор или следовател. При атестиране за несменяемост се вземат предвид и резултатите от периодичното атестиране на съдия, прокурор и следовател.

(2) Периодичното атестиране представлява оценка на професионалната квалификация и деловите качества на съдия, прокурор или следовател, на административен ръководител и заместник на административен ръководител за период три години. Атестирането се провежда въз основа на критериите и показателите, определени в този закон и в наредбата по чл. 209а.

(3) Въз основа на атестирането се изготвя комплексна оценка, която се приема от Висшия съдебен съвет.”

§ 62. Член 198 се изменя така:

„Чл. 198. (1) Критериите за атестиране на съдия, прокурор и следовател са:

1. правни познания и умения за прилагането им;

2. умение за анализ на правнорелевантните факти;

3. умение за оптимална организация на работата;

4. експедитивност и дисциплинираност.

(2) При атестирането по ал. 1 се вземат предвид показатели като:

1. спазване на сроковете;

2. брой потвърдени и отменени актове и основанията за това;

3. резултатите от проверките на Инспектората към Висшия съдебен съвет;

4. общата натовареност на съответния съдебен район и орган на съдебната власт, както и натовареността на атестирания съдия, прокурор или следовател в сравнение с другите съдии, прокурори или следователи от същия орган на съдебната власт.

(3) При периодичното атестиране на младши съдия и младши прокурор се взема предвид и оценката на определения за негов наставник съдия или прокурор.

(4) В периода на атестиране се включва и времето, прослужено от съдията, прокурора и следователя като постоянен преподавател в Националния институт на правосъдието. Оценката за резултатите от работата като преподавател се дава от управителния съвет.”

§ 63. Член 200 се изменя така:

„Чл. 200. (1) Периодичното атестиране на административен ръководител и на заместник на административен ръководител обхваща оценката на способностите му за заемане на ръководна длъжност и оценката на квалификацията му като съдия, прокурор или следовател.

(2) При периодичното атестиране на административен ръководител и на заместник на административен ръководител се анализират и отчитат и резултатите от дейността на съответния орган на съдебната власт.

(3) Въз основа на атестирането се изготвя комплексна оценка, която се приема от Висшия съдебен съвет.”

§ 64. Член 201 се изменя така:

„Чл. 201. (1) Критериите за заемане на ръководна длъжност са:

1. способност за работа в екип и за разпределяне на задачи в него;

2. способност за вземане на правилни управленски решения;

3. поведение, което издига авторитета на съдебната власт;

4. умение за комуникация с други държавни органи, граждани и юридически лица.

(2) Оценката на способностите за заемане на ръководна длъжност се извършва въз основа на критериите за заемане на ръководна длъжност и показателите за заемане на ръководна длъжност, определени с наредбата по чл. 209а.

(3) Оценката на професионалната квалификация се извършва въз основа на критериите за оценка на съдия, прокурор или следовател.”

§ 65. Член 202 се отменя.

§ 66. Член 203 се изменя така:

„Чл. 203. (1) Атестирането за придобиване на несменяемост започва по предложение на заинтересования съдия, прокурор или следовател или на административния ръководител на съответния орган на съдебната власт.

(2) Предложението за атестиране за придобиване на несменяемост се прави пред Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи не по-късно от три месеца преди изтичането на петгодишния срок.

(3) Периодичното атестиране започва от атестационните комисии в органите на съдебната власт и от Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи не по-късно от шест месеца преди изтичането на тригодишния срок.”

§ 67. Член 204 се изменя така:

„Чл. 204. (1) Атестационните комисии провеждат периодичното атестиране на съдии, прокурори и следователи, както следва:

1. при атестиране на съдии:

а) районен съдия и заместник на административен ръководител на районен съд - от атестационна комисия в съответния окръжен съд, а по отношение на съдиите от Софийския районен съд - от атестационна комисия на Софийския градски съд;

б) окръжен съдия и съдия от Софийския градски съд, както и заместник на административен ръководител на окръжен съд и на Софийския градски съд - от атестационна комисия на съответния апелативен съд;

в) административен съдия и заместник на административен ръководител на административен съд - от атестационна комисия на Върховния административен съд;

г) съдия във военен съд и заместник на административен ръководител на военен съд - от атестационна комисия на военно-апелативния съд;

д) апелативен съдия и съдия във военно-апелативния съд, както и заместник на административен ръководител на апелативен съд и на военно-апелативния съд - от атестационна комисия на Върховния касационен съд;

2. при атестиране на прокурори:

а) прокурор от районна прокуратура и заместник на административен ръководител на районна прокуратура – от атестационна комисия на съответната окръжна прокуратура, а прокурор от Софийската районна прокуратура и заместник на административния ръководител на Софийската районна прокуратура - от атестационна комисия на Софийската градска прокуратура;

б) прокурор от окръжна прокуратура и прокурор от Софийската градска прокуратура, както и заместник на административен ръководител на окръжна прокуратура и на Софийската градска прокуратура – от атестационна комисия на съответната апелативна прокуратура;

в) прокурор от военно-окръжна прокуратура и заместник на административен ръководител на военно-окръжна прокуратура – от атестационна комисия на военно-апелативната прокуратура;

г) прокурор от апелативна прокуратура и прокурор от военно-апелативна прокуратура, както и заместник на административен ръководител на апелативна прокуратура и на военно-апелативна прокуратура – от атестационна комисия на Върховната касационна прокуратура;

3. при атестиране на следователи:

а) следовател в окръжен следствен отдел в окръжна прокуратура, следовател в следствен отдел в Софийската градска прокуратура, завеждащ окръжен следствен отдел в окръжна прокуратура и завеждащ следствения отдел в Софийската градска прокуратура - от атестационна комисия в Националната следствена служба;

б) военен следовател – от атестационна комисия във военно-окръжна прокуратура.

(2) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи провежда периодичното атестиране на:

1. заместниците на административните ръководители и на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд;

2. заместниците на главния прокурор и на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и от Върховната административна прокуратура;

3. директора на Националната следствена служба и на следователите от Националната следствена служба;

4. административните ръководители на районните, окръжните, административните, военно-окръжните и апелативните съдилища, както и на военно-апелативния съд;

5. административните ръководители на районните, окръжните, военно-окръжните и апелативните прокуратури, както и на военно-апелативната прокуратура;

6. административните ръководители на Софийския районен съд, Софийския градски съд, Софийската районна прокуратура и Софийската градска прокуратура.

§ 68. Създава се чл. 204а:

„Чл. 204а. (1) При провеждане на периодичното атестиране атестационните комисии в органите на съдебната власт и Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи извършват проверка на деловодните книги, протоколите за извършените от съдиите, прокурорите и следователите процесуални действия и на техните актове за периода на атестирането.

(2) За провеждане на атестирането атестационните комисии и Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи могат да изслушат атестирания съдия, прокурор, следовател и заместник на административен ръководител, както и да събират друга допълнителна информация по показателите за атестиране.

(3) След провеждане на атестирането се изготвя комплексна оценка, която може да бъде положителна и отрицателна. Степените на положителната комплексна оценка са:

1. задоволителна;

2. добра;

3. много добра.

(4) Комплексната оценка се мотивира, като се дават и препоръки към атестирания.

(5) За провеждане на атестирането членовете на комисиите се командироват от Висшия съдебен съвет.”

§ 69. Член 205 се изменя така:

„Чл. 205. (1) Атестационните комисии и Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предоставят комплексната оценка от атестирането на атестирания, който в

7-дневен срок може да направи писмено възражение пред Висшия съдебен съвет.

(2) При постъпило възражение Висшият съдебен съвет изслушва атестирания, като при необходимост събира допълнителна информация. Атестираният се уведомява най-малко 7 дни преди датата на заседанието.

(3) Когато Висшият съдебен съвет уважи направеното възражение, атестационните комисии, съответно Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи, изготвя нова комплексна оценка.”

§ 70. Член 206 се изменя така:

„Чл. 206. Комплексната оценка от периодичното атестиране заедно с препоръките към атестирания се утвърждава с решение от Висшия съдебен съвет. Решението подлежи на обжалване.”

§ 71. Член 207 се изменя така:

„Чл. 207. (1) Съдия, прокурор или следовател става несменяем след навършване на петгодишен стаж на съответната длъжност и при получена положителна комплексна оценка от атестирането.

(2) В стажа за придобиване на несменяемост се включва и времето като младши съдия или младши прокурор.”

§ 72. Член 209 се изменя така:

„Чл. 209. (1) Атестиране на съдия, прокурор или следовател за придобиване на несменяемост се извършва от Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи, която изготвя комплексна оценка в едномесечен срок от постъпване на предложение по чл. 203, ал. 1. Комплексната оценка се предоставя на атестирания, който може да направи писмено възражение пред Висшия съдебен съвет в 7-дневен срок.

(2) При постъпило възражение Висшият съдебен съвет изслушва атестирания, като при необходимост събира допълнителна информация. Атестираният се уведомява най-малко 7 дни преди датата на заседанието.

(3) Когато Висшият съдебен съвет уважи направеното възражение, Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи изготвя нова комплексна оценка.

(4) Комплексната оценка за несменяемост се утвърждава с решение на Висшия съдебен съвет.

(5) В случаите, когато комплексната оценката от атестирането е отрицателна, Висшият съдебен съвет с решение отказва придобиване статут на несменяемост и атестираният се освобождава от длъжност.”

§ 73. Член 209а се изменя така:

„Чл. 209а. Висшият съдебен съвет приема наредба за показателите и методиката за атестиране на съдии, прокурори и следователи и на административни ръководители и заместници на административните ръководители, както и за реда за провеждане на атестирането. С наредбата се определят и критериите за отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт. Наредбата се обнародва в „Държавен вестник”.

§ 74. В чл. 233 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. съдия в окръжен съд и прокурор в окръжна прокуратура;”.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт Висшият съдебен съвет може да определя допълнително възнаграждение на съдия, прокурор или следовател.”

3. Алинея 3 се отменя.

§ 75. Член 234 се изменя така:

„Чл. 234. Повишаване на място в по-горен ранг и възнаграждение на съдия, прокурор и следовател може да се извърши при доказана висока квалификация и образцово изпълнение на служебните задължения, ако е прослужил на съответната или приравнена длъжност най-малко три години и има положителна комплексна оценка от последното периодично атестиране „много добра”.

§ 76. Член 237 се изменя така:

„Чл. 237. (1) Старшинството на съдия, прокурор и следовател се определя:

1. от длъжността, която заема в съответния съд, в прокуратура или в следствен орган;

2. при равни длъжности – от притежавания ранг по чл. 233, ал. 1;

3. при равни длъжности и ранг - от продължителността на прослуженото време на същата длъжност;

4. при еднакво прослужено време на същата длъжност – от продължителността на прослуженото време на други длъжности като съдия, прокурор или следовател.

(2) Старшинството на военните съдии, прокурори и следователи се определя от длъжността, която заемат, при равна длъжност – от ранга по

чл. 233, ал. 1, при равна длъжност и ранг - от военното звание, а при равно звание – от продължителността на прослуженото време на други длъжности като съдия, прокурор или следовател.”

§ 77. Член 238 се изменя така:

„Чл. 238. За младши съдия и младши прокурор може да се назначи лице, което отговаря на изискванията по чл. 162, издържало е конкурс по чл. 176, ал. 1, т. 1 и е завършило успешно курс на задължително първоначално обучение в Националния институт на правосъдието.”

§ 78. Член 242 се изменя така:

„Чл. 242. (1) Административният ръководител на съответния съд или прокуратура определя със заповед съдия или прокурор - наставник на младшия съдия, съответно на младшия прокурор, който подпомага и наблюдава професионалното му развитие.

(2) Националният институт на правосъдието подпомага дейността на съдиите и прокурорите - наставници, като организира работни срещи и обучения.

(3) За дейността си наставниците получават допълнително възнаграждение в размер, определен от Висшия съдебен съвет.

(4) Висшият съдебен съвет приема правила за дейността на съдиите и прокурорите - наставници.”

§ 79. Член 244 се изменя така:

„Чл. 244. В съдилищата и в прокуратурите по преценка на Висшия съдебен съвет въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт може да има съдебни помощници и прокурорски помощници.”

§ 80. Създава се чл. 246а:

„Чл. 246а. (1) Съдебните помощници подпомагат съдиите при изпълнението на техните функции. Съдебните помощници изпълняват и други задачи, възложени им от председателя на съда, от неговите заместници, от председателите на отделения или от други съдии.

(2) Прокурорските помощници подпомагат прокурорите при изпълнението на техните функции. Прокурорските помощници изпълняват и други задачи, възложени им от съответния административен ръководител или от неговите заместници.”

§ 81. Създава се чл. 246б:

„Чл. 246б. (1) Съдебните помощници и прокурорските помощници са длъжни да пазят като служебна тайна сведенията, които са им станали известни в кръга на службата и засягат интересите на гражданите, юридическите лица, административните органи и държавата.

(2) Във връзка със служебната си дейност съдебните помощници и прокурорските помощници нямат право да дават правни съвети и мнения на страните, на процесуалните им пълномощници или на трети лица.

(3) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот съдебните помощници и прокурорските помощници трябва да имат поведение, съобразено с професионалната етика, и да не накърняват престижа на съдебната власт.

(4) Съдебните помощници и прокурорските помощници задължително се застраховат срещу злополука за сметка на бюджета на съдебната власт.”

§ 82. В чл. 249, ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. задължително първоначално обучение на лица, издържали конкурс по чл. 176, ал. 1, т. 1 за кандидати за младши съдия и младши прокурор;”

§ 83. В чл. 252 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Министерството на правосъдието” се заменят с „министъра на правосъдието”.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Мандатът на членовете на управителния съвет е петгодишен с право на повторно избиране.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „Министерството на правосъдието” се заменят с „министъра на правосъдието”.

§ 84. Създава се чл. 252а:

„Чл. 252а. (1) Мандатът на член на управителния съвет може да бъде прекратен предсрочно от представлявания орган:

1. при подаване на оставка;

2. при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от шест месеца;

3. когато бъде освободен като член на Висшия съдебен съвет – за представителите на Висшия съдебен съвет;

4. при тежко нарушение или системно неизпълнение на задълженията.

(2) При предсрочно прекратяване мандата на член на управителния съвет съответният представляван орган в едномесечен срок избира на негово място нов член, който довършва мандата на предишния.”

§ 85. В чл. 255 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Директорът на Националния институт на правосъдието се избира от управителния съвет с мнозинство от две трети от членовете му за срок пет години. Той може да бъде избран за още един мандат след оценка на дейността му от управителния съвет.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) За директор на Националния институт на правосъдието може да бъде избрано лице, което:

1. има висше юридическо образование и юридическа правоспособност;

2. притежава високи професионални и нравствени качества и практически опит в съдебната система;

3. отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, ал. 5;

4. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер с наложено наказание лишаване от свобода или лишаване от право да заема определена държавна или обществена длъжност.”

3. Създава се ал. 4:

„(4) Директорът се освобождава от управителния съвет:

1. при подаване на оставка;

2. при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца;

3. при осъждане за умишлено престъпление от общ характер с наложено наказание лишаване от свобода или лишаване от право да заема определена държавна или обществена длъжност;

4. за тежко или системно нарушение на този закон и на правилника по чл. 263.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

§ 86. В чл. 257, ал. 1 накрая се добавя „след съгласуване с Висшия съдебен съвет.”

§ 87. Член 258 се изменя така:

„Чл. 258. (1) Курсът на обучение по чл. 249, ал. 1, т. 1 е 9 месеца и започва през септември на съответната година. През време на обучението курсистите получават стипендия от

бюджета на Националния институт на правосъдието в размер, определен от Висшия съдебен съвет.

(2) В края на обучението курсистите полагат писмен и устен изпит, като оценките са по шестобалната система.

(3) Резултатите от писмения изпит се обявяват на общодостъпно място в сградата на Националния институт на правосъдието и на страницата му в интернет в тридневен срок от подписването на протокола от комисията по провеждането му.

(4) Резултатите от устния изпит се обявяват в 7-дневен срок от провеждането му на общодостъпно място в сградата на Националния институт на правосъдието и на страницата му в интернет.

(5) Изпитната комисия на Националния институт на правосъдието изготвя обща оценка, която представлява средноаритметично от сбора от оценката от устния и писмения изпит. Протоколът с оценките се изпраща на Висшия съдебен съвет.”

§ 88. Създава се чл. 258а:

„Чл. 258а. (1) Издържалите изпитите уведомяват Висшия съдебен съвет за мястото, на което желаят да бъдат назначени, в 5-дневен срок от обявяване на резултатите от устния изпит.

(2) Издържалите изпитите се подреждат по бал, представляващ сбор от оценката от конкурса по чл. 176, ал. 1, т. 1 и общата оценка по чл. 258, ал. 5. Висшият съдебен съвет с решение назначава кандидатите на длъжност младши съдия или младши прокурор съобразно бала и желанието им.

(3) Когато за едно място има повече кандидати, се назначава кандидатът с най-висок бал. При равен бал се назначава кандидатът с по-висок общ успех от държавните изпити. Кандидатите, които не се класират по бал за посочените от тях места, се назначават на останалите свободни места.

(4) Лицата, които са отказали да заемат длъжността или са се отказали от обучението без уважителна причина, както и неиздържалите изпита възстановяват на Националния институт на правосъдието получената за времето на обучението стипендия.”

§ 89. Създава се чл. 258б:

„Чл. 258б. (1) Организацията за провеждането на изпитите по чл. 258 се извършва от администрацията на Националния институт на правосъдието.

(2) Редът за провеждане на изпитите и за съставяне на изпитните комисии се определят с правилника по чл. 263.”

§ 90. Член 262 се изменя така:

„Чл. 262. (1) Дейността по задължителното първоначално обучение на лица, издържали конкурс по чл. 176, ал. 1, т. 1 за кандидати за младши съдия и младши прокурор, се осъществява от постоянни и временни преподаватели.

(2) Постоянни преподаватели към Националния институт на правосъдието могат да са съдии, прокурори, следователи, преподаватели и научни сътрудници по правни науки.

(3) Съдиите, прокурорите и следователите, привлечени като постоянни преподаватели, се командироват за срок една година от Висшия съдебен съвет по предложение и за сметка на Националния институт на правосъдието. Срокът може да бъде удължаван ежегодно след оценяване работата на постоянния преподавател от управителния съвет на Националния институт на правосъдието в рамките на обща продължителност пет години.”

§ 91. В чл. 263 след думите „на Националния институт на правосъдието” се добавя „и на неговата администрация”.

§ 92. В чл. 264 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет.”

2. В ал. 4 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 93. В чл. 265 думите „министъра на правосъдието” и „Министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 94. Член 266 се изменя така:

„Чл. 266. (1) Висшият съдебен съвет насрочва конкурс за държавни съдебни изпълнители с решение, с което се определя редът за провеждането му.

(2) Решението по ал. 1 се обявява на общодостъпно място в сградата на районния съд, обнародва се в „Държавен вестник” и се публикува в един централен всекидневник и на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет в двумесечен срок преди датата за провеждане на конкурса.

(3) Решението по ал. 1 съдържа и:

1. броя на свободните длъжности за държавни съдебни изпълнители и районите на дейността им;

2. датата, часа и мястото на провеждане на конкурса;

3. мястото и срока за приемане на конкурсните документи.”

§ 95. В чл. 268, ал. 2, 3 и 4 думите „министъра на правосъдието” и „Министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 96. В чл. 269 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Алинея 1 не се прилага, когато на лицето е било наложено дисциплинарно наказание уволнение.”

§ 97. В чл. 270 думите „Министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 98. В чл. 271 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет”.

§ 99. В чл. 272, ал. 1 думите „Министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 100. В чл. 273, ал. 1 и 2 думите „министъра на правосъдието” и „министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 101. В чл. 274 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 102. В чл. 275, ал. 1 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет”.

§ 103. В чл. 276, ал. 2 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 104. В чл. 279, ал. 2, 3 и 4 думите „министъра на правосъдието” и „министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 105. В чл. 281 думите „министъра на правосъдието” и „Министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 106. Член 282 се изменя така:

„Чл. 282. (1) Висшият съдебен съвет насрочва конкурс за съдии по вписванията с решение, с което се определя редът за провеждането му.

(2) Решението по ал. 1 се обявява на общодостъпно място в сградата на районния съд, обнародва се в „Държавен вестник” и се публикува в един централен всекидневник и на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет в двумесечен срок преди датата за провеждане на конкурса.

(3) Решението по ал. 1 съдържа и:

1. броя на свободните длъжности за съдии по вписванията и районите на дейността им;

2. датата, часа и мястото на провеждане на конкурса;

3. мястото и срока за приемане на конкурсните документи.”

§ 107. В чл. 284, ал. 2, 3 и 4 думите „министъра на правосъдието” и „Министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 108. В чл. 285 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Алинея 1 не се прилага, когато на лицето е било наложено дисциплинарно наказание уволнение.”

§ 109. В чл. 286 думите „Министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 110. В чл. 287 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет”.

§ 111. В чл. 288, ал. 1 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 112. В чл. 289, ал. 1 и 2 думите „министъра на правосъдието” и „министърът на правосъдието” се заменят съответно с „Висшия съдебен съвет” и „Висшият съдебен съвет”.

§ 113. В чл. 290 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 114. В чл. 291, ал. 2 думите „министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 115. В чл. 305 думите „Министърът на правосъдието” се заменят с „Висшият съдебен съвет”.

§ 116. В чл. 306 думите „министъра на правосъдието” се заменят с „Висшия съдебен съвет”.

§ 117. В чл. 307 ал. 6 се изменя така:

„(6) Освен за нарушенията по ал. 4 дисциплинарна отговорност се носи и от:

1. съответния административен ръководител – при неосъществен контрол по чл. 143, ал. 4;

2. военен съдия, военен прокурор и военен следовател – за нарушения, предвидени в специалните закони и устави.”

§ 118. Член 311 се изменя така:

„Чл. 311. Дисциплинарно наказание се налага от:

1. Висшия съдебен съвет - за наказанията по чл. 308, ал. 1 на съдия, прокурор или следовател, както и на административен ръководител или заместник на административен ръководител;

2. административния ръководител - за наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 1 и 2 на съдия, прокурор или следовател;

3. Висшия съдебен съвет - за наказанията на държавен съдебен изпълнител и на съдия по вписванията.”

§ 119. В чл. 313, ал. 1 думите „по чл. 311, т. 1 и 3” се заменят с „по чл. 311, т. 2” и думите „по чл. 311, т. 2” се заменят с „по чл. 311, т. 1 и 3”.

§ 120. Член 315 се отменя.

§ 121. В чл. 316 ал. 1 се изменя така:

„(1) Дисциплинарните наказания по чл. 308, ал. 1, т. 3, 4 и 6 на съдия, прокурор и следовател, дисциплинарните наказания на административен ръководител и на заместник на административния ръководител, дисциплинарните наказания по чл. 308, ал. 2 на държавен съдебен изпълнител и на съдия по вписванията, както и дисциплинарното наказание по чл. 308, ал. 3 на изборен член на Висшия съдебен съвет се налагат с решение на Висшия съдебен съвет.”

§ 122. Член 321 се отменя.

§ 123. В чл. 322 накрая думите „или на заповедта на министъра на правосъдието” се заличават.

§ 124. Член 324 се изменя така:

„Чл. 324. Влязлото в сила решение за налагане на дисциплинарно наказание на съдия, прокурор или следовател, на административен ръководител и на заместник на административен ръководител, на държавен съдебен изпълнител и на съдия по вписванията, както и на изборен член на Висшия съдебен съвет се обявява на страницата на Висшия съдебен съвет в интернет.”

§ 125. В чл. 340 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Инспекторатът към Висшия съдебен съвет” се поставя запетая и се добавя „Националният институт на правосъдието”.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Служителите в администрацията на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет, на Националния институт на правосъдието и на органите на съдебната власт са съдебни служители.”

§ 126. В чл. 341 ал. 2 се изменя така:

„(2) Броят на съдебните служители се определя от Висшия съдебен съвет по предложение на съответния административен ръководител в съответствие със степента на натовареност на органа на съдебната власт, определена от Висшия съдебен съвет.”

§ 127. В чл. 343, ал. 2 след думите „Инспектората към Висшия съдебен съвет” се поставя запетая и се добавя „Националния институт на правосъдието”.

§ 128. В чл. 355 се правят следните изменения:

1. Алинея 6 се отменя.

2. В ал. 8 накрая думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

§ 129. В чл. 356 се правят следните изменения:

1. Алинея 6 се отменя.

2. В ал. 8 думите „по чл. 55, ал. 4” се заменят с „по чл. 55, ал. 5”.

§ 130. В чл. 357 ал. 8 и 9 се отменят.

§ 131. Създава се чл. 358а:

„Чл. 358а. (1) Съдебните служители могат да бъдат поощрявани с отличие или награда за проявени висок професионализъм, образцово изпълнение на служебните задължения и високи нравствени качества.

(2) Отличията са:

1. служебна благодарност и грамота;

2. предсрочно повишаване в ранг.

(3) Наградата в размер до основното месечно възнаграждение е:

1. парична;

2. предметна.

(4) Отличието може да бъде съчетано с награда.”

§ 132. Създава се чл. 358б:

„Чл. 358б. (1) Съдебните служители могат да образуват и да членуват в организации, които защитават професионалните им интереси.

(2) Организациите по ал. 1 не могат да членуват във федерации и конфедерации на синдикални организации на работници и служители.”

§ 133. Член 372 се изменя така:

„Чл. 372. (1) Към министъра на правосъдието има инспекторат, който:

1. проверява дейността на частните съдебни изпълнители, включително дейността по образуването, движението и приключването на изпълнителните дела, и обобщава и анализира практиката по тези дела;

2. съхранява и обобщава информацията за образуването, движението и приключването на изпълнителните дела на частните съдебни изпълнители;

3. проверява дейността на длъжностните лица по регистрацията по Закона за търговския регистър;

4. проверява и анализира дейността на нотариусите съвместно с инспектор-нотариуси;

5. подпомага министъра на правосъдието при осъществяване на правомощията му по изготвяне на предложения за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления, както и за изготвяне на становища по направени предложения за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления;

6. осъществява текущ контрол за правилното организиране и провеждане на стажа за придобиване на юридическа правоспособност и участва в провеждането на изпита за придобиване на юридическа правоспособност;

7. извършва организационно-техническата дейност, необходима за обезпечаване на взаимодействието между министъра на правосъдието и Висшия съдебен съвет;

8. организира и координира наблюдението по прилагането на нормативните актове, свързани със съдебната система, и изготвя периодични доклади до министъра на правосъдието за обобщаване на резултатите от наблюдението;

9. извършва и други проверки, възложени от министъра на правосъдието.

(2) Проверките по ал. 1, т. 1 – 4 се извършват по план, утвърден от министъра на правосъдието.”

§ 134. Член 374 се изменя така:

„Чл. 374. (1) Инспекторатът към министъра на правосъдието се състои от инспектори, които се ръководят от главен инспектор.

(2) Главният инспектор и инспекторите се назначават от министъра на правосъдието след провеждане на конкурс по Кодекса на труда.

(3) Времето, прослужено като главен инспектор и инспектор в Инспектората към министъра на правосъдието, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1 - 5.”

§ 135. Член 375 се изменя така:

„Чл. 375. (1) При освобождаване от длъжност на главен инспектор или инспектор лицето се възстановява на длъжността, която е заемало до назначаването му, ако е работило в органите на съдебната власт.

(2) За възстановяването по ал. 1 лицето подава молба до Висшия съдебен съвет в 14-дневен срок от освобождаването му от длъжност.”

§ 136. В чл. 388 ал. 2 се изменя така:

„(2) Средствата за строителство и основен ремонт на недвижимите имоти, както и средствата за наеми, застраховки и преоценки се осигуряват по бюджета на Министерството на правосъдието.”

§ 137. В чл. 391 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 т. 3 и 4 се изменят така:

„3. организира и осъществява охраната на съдии, прокурори и следователи - при условия и по ред, определени с наредба на министъра на правосъдието, съгласувано с Висшия съдебен съвет и на защитени лица - при условията и по реда на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство;

4. оказва съдействие на органите на съдебната власт при призоваване на лица в случаите, когато се пречи за изпълняване на това задължение;”.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) При извършване на дейностите по ал. 3, т. 1 - 7 Главна дирекция „Охрана” осъществява необходимото взаимодействие с административните ръководители на органите на съдебната власт.”

3. Досегашните ал. 4, 5 и 6 стават съответно ал. 5, 6 и 7.

§ 138. В чл. 396, ал. 1 думите „на принципа на случайния подбор” се заличават.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 139. Параграф 14 не се прилага по отношение на заварените главен инспектор и инспектори на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

§ 140. Заместниците на административните ръководители на органите на съдебната власт продължават да изпълняват функциите си при условията на чл. 168.

§ 141. В тримесечен срок от влизането в сила на закона се избират комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

§ 142. (1) Съдиите в градския съд в гр. София и в Административния съд - гр. София, запазват придобития ранг „съдия в апелативен съд”, а съдиите в районния съд в гр. София запазват придобития ранг „съдия в окръжен съд”.

(2) Прокурорите в градската прокуратура в гр. София запазват придобития ранг „прокурор в апелативна прокуратура”,

а прокурорите в районната прокуратура в гр. София запазват придобития ранг „прокурор в окръжна прокуратура”.

§ 143. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Висшият съдебен съвет приема наредбата по § 19 и 58.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Висшият съдебен съвет приема правилата по § 13 и 78.

§ 144. (1) Насрочените до влизането в сила на закона конкурси за младши съдии и младши прокурори и за първоначално назначаване в органите на съдебната власт се довършват по досегашния ред.

(2) Насрочените до влизането в сила на закона конкурси за съдии, прокурори и следователи, както и за административни ръководители се довършват по досегашния ред.

(3) Насрочените до влизането в сила на закона конкурси за заместници на административните ръководители се прекратяват.

§ 145. (1) В шестмесечен срок от влизането в сила на закона съдиите, прокурорите и следователите подават декларация по чл. 195, ал. 1.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Висшият съдебен съвет утвърждава образеца на декларацията по чл. 195, ал. 3.

§ 146. В тримесечен срок от влизането в сила на закона Висшият съдебен съвет освобождава от длъжност заварените съдии, прокурори и следователи, навършили 65 години.

§ 147. (1) Тригодишният срок за периодичното атестиране по § 60 относно чл. 196, т. 2 започва да тече от 1 януари 2011 г.

(2) Лицата, които до влизането в сила на закона не са били атестирани, се атестират извънредно, преди да е изтекъл тригодишният срок при явяването на конкурс за повишаване в длъжност или преместване.

§ 148. В тримесечен срок от влизането в сила на закона се избират атестационните комисии в съответните органи на съдебната власт.

§ 149. В тримесечен срок от влизането в сила на закона Висшият съдебен съвет приема наредбата по § 73.

§ 150. Трудовите правоотношения на заварените държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията не се прекратяват. В тримесечен срок от влизането в сила на закона те се преназначават от Висшия съдебен съвет.

§ 151. Срокът на мандата на директора на Националния институт на правосъдието, заварен към момента на влизането в сила на този закон, се удължава от три на пет години.

§ 152. Заварените главен инспектор и инспектори в Инспектората към министъра на правосъдието продължават да изпълняват функциите си, като в едномесечен срок от влизането в сила на закона се преназначават по служебно правоотношение на длъжност съответно „ръководител на инспекторат" и „инспектор" по Единния класификатор на длъжностите в администрацията, приет с Постановление № 47 на Министерския съвет от 2004 г.

§ 153. В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на правосъдието издава наредбата по § 137, т. 1.

§ 154. В чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г. и бр. 16, 19, 43, 49, 58 и 59 от 2010 г.) ал. 2 се изменя така:

„(2) Държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по Закона за съдебната власт, при освобождаване от длъжност придобиват право на пенсия независимо от възрастта при 25 години осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони."

§ 155. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 60 относно чл. 196, т. 2, която влиза в сила от 1 януари 2011 г.;

2. параграф 40 относно чл. 176, ал. 1, т. 1 и ал. 2 и § 44, 45, 46, 77, 78, 82, 87, 88 и 89, които влизат в сила от 1 януари 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….…... 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

Промените в българската Конституция през 2006 и 2007 г., свързани с клаузите на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, изискванията на европейското членство и установеният през декември 2006 г. между Република България и Европейската комисия (ЕК) Механизъм за сътрудничество и проверка на напредъка на България в постигането на специфични цели в областите на съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност мотивираха изработването и приемането през 2007 г. на нов Закон за съдебната власт. В процеса на прилагането му бяха констатирани недостатъци, непълноти и липса на прецизност при част от регулациите.

В резултат на едногодишните усилия за подобряване ефективността на съдебната система като следствие от идентифицираните от практикуващите магистрати проблеми на съдебната власт и в рамките на установената с ЕК размяна на мнения и препоръки за постигането на европейско качество на правораздаването в Република България, Министерството на правосъдието в партньорство с водещи неправителствени организации (НПО) изготви цялостна (Стратегия за продължаване на съдебната реформа) в условията на европейско членство. Постигането на целите на стратегията е базирано върху комплекс от законодателни, управленски и организационни действия. Приоритет на стратегията е укрепването на институциите на съдебната система. Целенасочено свързан с осъществяването на този приоритет е предлаганият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ЗСВ).

Основните изменения и допълнения се отнасят до материята относно конкурсите и атестирането в органите на съдебната власт.

В процеса на правоприлагане на законови разпоредби на ЗСВ относно конкурсите и атестирането се наложи изводът, че те не регламентират материята относно конкурсите за младши съдии и младши прокурори за първоначално назначаване и за кариерното израстване на магистратите, както и относно свързаното с това атестиране по начин, представляващ законова гаранция за назначаване и кариерно израстване на юристите, притежаващи най-добрите нравствени и професионални качества. Предвидената конкурсна процедура представлява до известна степен гаранция за достъп на добри професионалисти до съдебната система. Не е налице обаче механизъм за проверка на нравствените качества както на новоназначените, така и на работещите в съдебната система магистрати в процеса на кариерното им израстване.

В същото време се констатира и друг съществен проблем, произтичащ от неоправданото смесване на конкурса за кариерното развитие на магистрата с правната фигура на атестирането, включително при назначаване на административни ръководители на органите на съдебната власт и на техни заместници. Негативни последици показа и подходът за атестиране по конкретен повод – за повишаване в длъжност или за преместване, за повишаване в ранг, за назначаване на административни ръководители и на техните заместници. Този подход не дава желаните резултати предвид формалното провеждане на атестирането.

Атестирането във всички посочени по-горе случаи от постоянна Комисия по предложенията и атестирането на Висшия съдебен съвет (ВСС) в голяма част от случаите се извършва, без да е налице нужната по обем и вид информация за пълна и обективна оценка на атестирания. Това в повечето случаи води до получаване на максимална комплексна оценка от атестирането, като в същото време дейността на магистратите не дава желания резултат.

Посоченото по-горе доведе до създаване на негативен облик на съдебната система като цяло и в същото време – до необходимост от нова, по-ефективна регулация на материята за атестирането и конкурсите.

Ето защо едно от принципните предложения за промени в ЗСВ е свързано с редуциране на атестирането, като занапред атестиране ще се извършва само в два случая – за придобиване на несменяемост и периодично – на всеки три години. Този подход ще гарантира по-обективно, пълно и точно оценяване на професионалното развитие на магистрата за определен период от време.

С цел усъвършенстване правната регламентация на атестирането са прецизирани и критериите, въз основа на които се извършва атестирането.

Със законопроекта се създава и още един орган по атестирането - атестационни комисии, като такива няма да има в органите на съдебната власт на най-ниско ниво. Атестирането на магистрата ще се извършва от атестационна комисия в горестоящия орган на съдебната власт, който предвид упражнявания инстанционен контрол най-добре познава неговата работа.

Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи провежда атестиране за придобиване статут на несменяемост и периодично атестиране на:

1. заместниците на административните ръководители и на съдиите от Върховния касационен съд (ВКС) и от Върховния административен съд (ВАС);

2. заместниците на главния прокурор и на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и от Върховната административна прокуратура;

3. директора и на следователите от Националната следствена служба.

4. административните ръководители на районните, окръжните, административните, военно-окръжните и апелативните съдилища, както и на военно-апелативния съд;

5. административните ръководители на районните, окръжните, военно-окръжните и апелативните прокуратури, както и на военно-апелативната прокуратура;

6. административните ръководители на Софийския районен съд, Софийския градски съд, Софийската районна прокуратура и Софийската градска прокуратура.

Предвиждат се и промени, свързани с атестирането за придобиване статут на несменяемост. При провеждане и на това атестиране ще се взема предвид както оценката от периодичното атестиране на магистрата, така и преценката за притежаваните от него нравствени качества, извършена по предвидения в закона ред от постоянната Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС.

В случаите, когато комплексната оценката от атестирането за придобиване на несменяемост е отрицателна, ВСС с решение отказва придобиване статут на несменяемост и атестираният се освобождава от длъжност.

Предвижда се кариерното израстване да бъде обвързано и с преценката на нравствените качества на магистрата. Тази преценка ще се извършва от постоянна Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС във взаимодействие със съответните държавни органи и институции и с комисиите по професионална етика. В законопроекта е предвидено комисии по професионална етика да се създадат във всеки орган на съдебната власт.

Степента на важност на функциите, които тази комисия на ВСС ще осъществява в рамките на процеса на първоначално назначаване и кариерно израстване на магистратите, налага тяхното регламентиране на законово ниво.

Процедурата за проверка на нравствените качества на кандидата ще се прилага при провеждането на всички конкурси по този закон – конкурс за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване, за кариерно израстване и за назначаване на административни ръководители в органите на съдебната власт.

С тази мярка се отговаря и на друга основна цел на Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз – реалното

въплъщаване на Етичния кодекс в ежедневието на магистратите и ясното очертаване на онзи социален периметър, който да гарантира тяхното достойнство сред обществото.

Броят на свободните длъжности, предназначени за конкурс за първоначално назначаване, ще бъде определен „до 20 на сто" (вместо „по 20 на сто"), за да може ВСС при всяко обявяване да се съобразява с конкретните кадрови нужди на органите на съдебната власт. Променя се и възможността за заемане на свободните длъжности в съда, прокуратурата и следствените органи чрез конкурс за първоначално назначаване, като за тях ще се кандидатства в органите на съдебната власт само на най-ниско ниво.

По отношение на кариерното израстване на магистратите, както и за назначаване на административни ръководители се предвижда конкурсна процедура, която се провежда чрез събеседване с кандидатите. Конкурсите за повишаване в длъжност и за преместване на съдия, прокурор и следовател ще се провеждат от конкурсни комисии, определени от Висшия съдебен съвет, като конкурсът ще се провежда в органа на съдебната власт, където са налице свободни бройки (а не централизиран конкурс, провеждан от ВСС, както бе досега). Конкурсът за административни ръководители ще бъде централизиран и ще се провежда от ВСС.

Всички предприети със законопроекта мерки относно атестирането и конкурсите за магистрати са предназначени за постигане на основните цели, заложени в Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз, свързани с подбора и кариерното им израстване, а именно:

- превръщане на атестирането от чисто формален процес в действен инструмент за разграничаване на работещите от неработещите магистрати;

- подбиране на магистрати, които осигуряват качествено правосъдие и поемат отговорност за това, а не на такива, за които е достатъчно да изпълняват формалните изисквания;

- назначаване на магистрати, които разбират, че обществената им роля изисква безупречна репутация, а не компромис с доверието в безпристрастието на българското правосъдие.

Изменения и допълнения в ЗСВ се предвиждат и в следните насоки:

1. **Относно правомощията на ВСС**

Предлага се допълване на правомощията на ВСС в следните насоки:

Предвижда се ВСС ежегодно да анализира и отчита степента на натовареност на органите на съдебната власт. Въз основа на степента на натовареност ВСС ще определя броя на съдиите, прокурорите и следователите по съдилища, прокуратури и следствени органи, както и броя на съдебните служители - по предложение на административните ръководители на органите на съдебната власт, като може да съкращава незаети и да разкрива нови длъжности.

Въз основа на степента на натовареност ВСС може да закрива и да създава съдилища, да променя съдебните райони и седалищата на съдилищата.

Предвид степента на важност на приеманите от ВСС решения в качеството му на висш административен орган на съдебната власт е налице безусловна необходимост всички негови решения да бъдат мотивирани, каквото законово задължение се създава със законопроекта.

С цел утвърждаване на максимална прозрачност в работата на ВСС решенията заедно с мотивите, ще се обявяват на страницата на ВСС в интернет в тридневен срок от приемането им при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

С оглед осигуряване на максимална обективност и безпристрастност законопроектът предвижда, че член на ВСС няма право да участва в гласуването на решение, ако може да се счита предубеден или заинтересован пряко или косвено от решението.

С оглед значителната степен на важност на функциите на постоянната Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС по отношение на преценката на притежаваните нравствени качества от кандидатите за заемане на съдийска, прокурорска и следователска длъжност, както и в процеса на кариерното им израстване съставът и функциите на тази комисия ще се регламентират със ЗСВ.

Предвижда се Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи за осъществяване на дейността си да формира от своя състав две подкомисии – подкомисия за съдии и подкомисия за прокурори и следователи. По този начин се постига необходимото разделение между съдии и прокурори в работата на ВСС при приемане на решения по кадрови въпроси с оглед спецификата на съдийския и прокурорския статут.

Предлага се създаване на възможност ВСС да налага всички дисциплинарни наказания, предвидени в ЗСВ, а не само най-тежките. Налагането на определени наказания само от

административния ръководител създава задължение ВСС винаги в тези случаи да изпраща дисциплинарното дело на съответния административен ръководител. Този факт нерядко води до изтичане на давностния срок за търсене на дисциплинарна отговорност.

В законопроекта са въведени гаранции за публичност на процедурата за избор на членове на ВСС от парламентарната квота и от квотата на съдебната власт. Предвидено е предложенията за кандидати за изборни членове на ВСС да се правят до един месец преди провеждането на избора. Предложенията се оповестяват публично на страницата на Народното събрание, съответно на Висшия съдебен съвет, в интернет заедно с кратка биография на кандидатите.

2. Относно Инспектората към ВСС

В законопроекта са предвидени и мерки, свързани с развитието и укрепването на капацитета на Инспектората към ВСС, заложени като приоритет в Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз:

Повишават се изискванията за избиране на главния инспектор и на инспекторите от Инспектората към ВСС. За избиране на тези длъжности освен определен брой години юридически стаж ще се изисква и наличието на определен брой години стаж в съответните органи на съдебната власт. Промяната се прави с оглед значителната степен на важност на контролните функции, които този конституционно установен орган изпълнява по отношение на съдебната власт.

Висшият съдебен съвет ще приема решенията за повишаване и преместване на магистрат, както и за назначаване на административен ръководител и въз основа на резултатите от проверките на Инспектората към ВСС, съдържащи се в кадровото дело.

3. Относно административните ръководители на органите на съдебната власт

За осъществяване на стратегическата цел „По-добро управление на съдебната система”, заложена в Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз, в законопроекта се предлагат следните изменения и допълнения, свързани с изискванията и реда за назначаване на административните ръководители на органите на съдебната власт:

Със законопроекта се гарантира и пълна прозрачност на процеса на избор на административни ръководители. Кандидатите за административни ръководители се оповестяват публично на

страницата на ВСС в интернет заедно с кратка биография на кандидата.

Повишават се изискванията за заемане на ръководна длъжност в органите на съдебната власт. За заемането на тези длъжности ще се изисква и притежаването на високи нравствени и професионални качества, както и положителна комплексна оценка „много добра" или „добра" от последното периодично атестиране.

За осигуряване на максимална прозрачност при назначаването на ръководна длъжност в органите на съдебната власт се предвижда решението за назначаване на административен ръководител да се приема от ВСС с явно гласуване.

Съгласно чл. 131 от Конституцията само предложенията за избор на председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор, които ВСС прави по чл. 129, ал. 2, се приемат с тайно гласуване. Процедурата за самия избор е уредена в чл. 173 от ЗСВ, при което тя е различна от тази за останалите административни ръководители. Различен е и редът, по който ВСС приема решение за избор на кандидат за тези висши магистратски длъжности. В този случай съгласно чл. 173, ал. 6 от ЗСВ решението се приема от ВСС с мнозинство повече от две трети от членовете му (а не с мнозинство повече от половината от членовете му) и то – с тайно гласуване (а не с явно гласуване, каквото е общото правило за избор на административен ръководител).

Предвид изложеното се налага изводът, че конституционният законодател е предвидил тайно гласуване само за трите висши магистрати. Всички останали въпроси, свързани с организацията и дейността на органите на съдебната власт, включително изборът на техните административни ръководители, се уреждат със ЗСВ. Ето защо в законопроекта е предвидено изборът на административни ръководители, с изключение на трите висши магистрати, да се извършва с явно гласуване с мнозинство повече от половината от членовете на ВСС.

Принципите за откритост и прозрачност са ръководни принципи, на които почива цялата философия на ЗСВ. От съществено значение е тези принципи да бъдат спазени и при регламентиране на процедурата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт.

Конкурсът за административни ръководители се провежда от Висшия съдебен съвет. В рамките на събеседването се прави преценка на кандидата за:

1. професионалната му подготовка като съдия, прокурор или следовател въз основа на резултатите от извършените до момента периодични атестирания;

2. управленската му компетентност като административен ръководител, за което кандидатът защитава концепция за стратегическо управление на съответния орган на съдебната власт.

Тези мерки се предприемат с цел точно определяне на ролята и отговорността на административния ръководител за осигуряване доброто управление на органите на съдебната власт, което е отправна точка на Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз. Разгледани в своята съвкупност, те представляват цялостна концепция за подбора и назначаването на административните ръководители, отговарящи на изискванията за висока професионална квалификация, управленски опит и безспорна гражданска репутация.

4. Относно заместниците на административните ръководители

В законопроекта се предлага заместникът на административния ръководител да няма мандат (както е сега) и да се назначава и освобождава по предложение на съответния административен ръководител (а не както е сега – чрез конкурс чрез атестиране).

Предвидени са законови изисквания за заемане на длъжност заместник на административен ръководител. За заместник на административен ръководител се назначава съдия, прокурор или следовател от съответния орган на съдебната власт с високи професионални и нравствени качества и положителна комплексна оценка „много добра” или „добра” от последното периодично атестиране.

Предложените изменения са предназначени да обслужат принципа на екипност в работата на административния ръководител и неговите заместници, като е предвидена възможност административните ръководители да предлагат назначаването и освобождаването на своите заместници. Такава мярка е предвидена в Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз като един от приоритетите за подобряване управлението на органите на съдебната власт.

5. Относно статута на съдиите, прокурорите и следователите

Със законопроекта са допълнени условията за несъвместимост за магистрати. Предвидено е, докато заема

магистратска длъжност, съдия, прокурор или следовател да не може да участва в състави на избирателни комисии за произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката, за членове на Европейския парламент от Република България и за местни органи.

С оглед привеждане на ЗСВ в съответствие с изричното изискване на чл. 129, ал. 3, т. 1 от Конституцията е предвидено съдия, прокурор или следовател, навършил 65-годишна възраст, да няма право да заема длъжност в органите на съдебната власт.

С цел отстраняване на съмнения за това, дали определена активност на магистрата създава опасност за неговата независимост, със законопроекта се предлага всеки магистрат, както и всеки член на ВСС ежегодно до 31 март на следващата година да подава декларация за всички свои дейности и членства в организации, сдружения или други граждански проекти по образец, утвърден от ВСС.

6. **Относно младшите съдии и младшите прокурори**

Предлага се успешно издържалите централизирания конкурс във ВСС (за задължително първоначално обучение в Националния институт на правосъдието (НИП) на кандидати за младши съдии и младши прокурори) да преминават деветмесечен курс на обучение (досега срокът на обучение бе шест месеца). Това предложение е направено от всички постоянни преподаватели в НИП, от младшите магистрати, както и от чуждестранни експерти. Шестмесечният период е недостатъчен, за да бъде представен достатъчно задълбочено и пространно учебният материал, свързан с практически занимания и симулирани процеси. За сравнение срокът на обучение във Франция е двадесет и два месеца плюс стажове, в Испания е две години и половина плюс стаж шест месеца, в Италия е осемнадесет месеца, в Румъния е една година плюс стажове, в Португалия е двадесет и два месеца. По време на обучението курсистите получават стипендия от бюджета на НИП в размер, определен от ВСС.

В края на обучението курсистите полагат писмен и устен изпит. Изпитната комисия на НИП изготвя обща оценка от устния и писмения изпит, която се изпраща на ВСС. Издържалите изпита се подреждат по бал, представляващ сбора от оценката от конкурса за младши магистрати и общата оценка от обучението в НИП. Висшият съдебен съвет с решение назначава кандидатите на длъжност младши съдия или младши прокурор съобразно бала и

желанието им. При равен бал се назначава кандидатът с по-висок общ успех от държавните изпити.

Лицата, които са отказали да заемат длъжността или са се отказали от обучението без уважителна причина, както и неиздържалите изпита губят право да бъдат назначени на длъжност младши съдия и младши прокурор и възстановяват на НИП получената за времето на обучението стипендия.

Предлагат се съществени подобрения в регулирането на наставническия институт. Предлага се за дейността си съдиите и прокурорите - наставници, да получават допълнително възнаграждение в размер, определен от ВСС. Това е практика във всички страни - членки на Европейския съюз, в които този институт е въведен. Висшият съдебен съвет ще приема правила за дейността на съдиите и прокурорите - наставници.

7. Относно държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията

Един цялостен преглед на разпоредбите в ЗСВ, отнасящи до държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, налага извода, че не е налице единен подход при регламентирането на техния статут и функции.

Държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията има в районните съдилища, като тяхната дейност, регламентирана от ЗСВ, се ръководи и контролира от председателя на районния и на окръжния съд. В същото време, независимо от факта, че, без да са магистрати, но са част от съдебната система, те се назначават и освобождават от длъжност от министъра на правосъдието, който определя техния брой. Конкурсът за назначаването им се провежда от министъра на правосъдието, като в същото време кандидатите за участие в конкурса трябва да отговарят на изискванията за назначаване на магистратска длъжност. Министърът на правосъдието може да ги поощрява с отличия и награди, както и да им налага дисциплинарни наказания за извършени от тях дисциплинарни нарушения, предвидени в ЗСВ. Възнагражденията на държавните съдебни изпълнители и на съдиите по вписванията са определени в ЗСВ, като 90 на сто от възнаграждението на съдия в районен съд се изплаща от бюджета на съдебната власт.

В ЗСВ са налице и други разпоредби, които доказват смесения фактически състав, въз основа на който се уреждат статутът и функциите на държавните съдебни изпълнители и на съдиите по вписванията.

С цел избягване на този очевиден дуализъм в уредбата на статута и функциите на държавните съдебни изпълнители и на съдиите по вписванията със законопроекта се предлага всички

правомощия на министъра на правосъдието по отношение на тях да се предоставят на ВСС. Напълно оправдано е тези две гилдии, които винаги са били и сега са част от съдебната система, да бъдат подчинени на ВСС, а не на министъра на правосъдието.

8. Относно статута на съдебните помощници и на прокурорските помощници

Необходимо е да се попълни съществуващата в ЗСВ празнота относно статута и функциите на съдебните помощници и на прокурорските помощници.

На законово ниво изрично се предвижда съдебните помощници да подпомагат съдиите при изпълнението на техните функции. Съдебните помощници изпълняват и други задачи, възложени им от председателя на съда, от неговите заместници, от председателите на отделения или от други съдии. Прокурорските помощници подпомагат прокурорите при изпълнението на техните функции, като могат да изпълняват и други функции, възложени им от съответния административен ръководител или от неговите заместници.

Съдебни помощници и прокурорски помощници може да има във всички съдилища и прокуратури, преценка за което се прави от ВСС въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт.

9. Относно статута на управителните органи и на администрацията на Националния институт на правосъдието

С оглед разгръщане потенциала на НИП като една от целите на Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в Европейския съюз в законопроекта се предлагат следните конкретни мерки в тази посока:

В ЗСВ има съществен пропуск - не са регламентирани мандат на директора и на членовете на управителния съвет (УС) на НИП и основанията за предсрочно прекратяване на техните мандати. Недопустимо е тази материя да се регулира с подзаконов нормативен акт.

В този смисъл се предлага в ЗСВ да се установи петгодишен мандат за членовете на УС с възможност за повторно избиране, както и присъщи за длъжността им основания за предсрочно прекратяване на мандата. Предлага се да се предвиди петгодишен мандат за директора на НИП с право на повторно избиране, както и директорът да се избира с квалифицирано мнозинство от две трети от членовете на УС.

Петгодишният мандат осигурява достатъчен срок за изява на качествата и професионализма на заемащия длъжността директор на НИП. Такъв е и обичайният срок за заемане на други длъжности, предвидени в ЗСВ.

В законопроекта изрично е предвидено, че администрацията на НИП е част от администрацията на съдебната власт. Един дългогодишен спор за мястото на НИП и на неговата администрация бе приключен с измененията в Конституцията от 2007 г. Тогава еднозначно бе определено и мястото на НИП в системата на съдебната власт. В чл. 130, ал. 6, т. 3 от Конституцията е предвидено, че „Висшият съдебен съвет организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите". Тази дейност ВСС извършва чрез НИП. Не може една конституционно установена функция на съдебната власт да се осъществява от звено или институция извън тази власт.

Предлага се да се уточни правното положение на постоянните преподаватели в НИП. В европейските институции за обучение на магистрати преподаватели са действащи магистрати, които за определен период се посвещават изцяло на обучението. Преподавателите се ползват с голям престиж и уважение и обикновено се набират чрез конкурс за период една, три или пет години с възможност за продължаване на срока.

Предлага се съдиите, прокурорите и следователите, привлечени като постоянни преподаватели, да се командироват за срок една година от ВСС по предложение и за сметка на НИП. Срокът може да бъде удължаван ежегодно след оценяване работата на постоянния преподавател от УС на НИП в рамките на обща продължителност пет години.

Предлага се да се предвиди, че периодът на пребиваване в НИП се включва при атестиране на магистратите – преподаватели, като оценката за този срок се прави от УС на НИП.

10. <u>Относно функциите на Инспектората по ЗСВ към министъра на правосъдието</u>

Предлагат се изменения в уредбата относно статута и функциите на Инспектората към министъра на правосъдието. След създаването на конституционно установения Инспекторат към ВСС, който осъществява контрола по организацията по образуването и движението на съдебните, прокурорските и следствените дела, както и приключването им в установените срокове, тази функция, закономерно свързана със съдебната власт, отпадна като дейност от Инспектората към министъра на правосъдието. Ето защо тази структура предвид новите си функции занапред ще представлява

част от администрацията на министъра на правосъдието със съответстващия на това статут.

Във връзка с това в законопроекта се предвижда заварените главен инспектор и инспектори в Инспектората към министъра на правосъдието да продължават да изпълняват функциите си, като в едномесечен срок от влизането в сила на закона се преназначават по служебно правоотношение на длъжност съответно „ръководител на инспекторат" и „инспектор" по Единния класификатор на длъжностите в администрацията.

За повишаване ефективността на работата на инспекторите от Инспектората към министъра на правосъдието се предлага прецизиране и допълване на функциите му, което ще подпомогне министъра за резултатно осъществяване на законово регламентираните му правомощия.

11. Относно правомощията на служителите на Главна дирекция „Охрана"

В законопроекта е създадена разпоредба, съгласно която при реализиране на дейностите си Главна дирекция „Охрана" осъществява необходимото взаимодействие с административните ръководители на органите на съдебната власт.

При сегашната уредба за служителите и за ръководителите в местните звена „Охрана" не съществува задължение да съгласуват дори ежедневни решения по сградите, тяхната охрана и пропускателен режим, които решения касаят основно съответния съд или прокуратура.

В законопроекта е предвидено министърът на правосъдието съгласувано с ВСС да издаде наредба за условията и реда за организиране и осъществяване охраната на съдии, прокурори и следователи и на защитени лица - при условията и по реда на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство.

12. Относно администрацията на органите на съдебната власт

По предложение на ВСС в законопроекта са създадени разпоредби, които допълват уредбата на статута на съдебните служители в органите на съдебната власт:

Броят на съдебните служители се определя от Висшия съдебен съвет по предложение на съответния административен ръководител в съответствие със степента на натовареност на органа на съдебната власт, определена от Висшия съдебен съвет.

Съдебните служители могат да бъдат поощрявани с отличие или награда за проявени висок професионализъм, образцово изпълнение на служебните задължения и високи нравствени качества.

Съдебните служители могат да образуват и да членуват в организации, които защитават професионалните им интереси.

В заключителните разпоредби на законопроекта се предвижда изменение на чл. 69, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване. Предлага се следователите и младшите следователи да отпаднат от категорията служители, които имат право да придобият право на пенсия, независимо от възрастта, при 25 години осигурителен стаж.

Присъствието на следователите и младшите следователи (младши следователи вече няма като правна фигура в ЗСВ) е останало от времето, когато следователите бяха в системата на Министерството на вътрешните работи. Към настоящия момент следователите са част от органите на съдебната власт, за които Конституцията е предвидила пенсионирането им да се осъществява след навършване на 65 години.

Ранното пенсиониране е предвидено като изключение за професии, които са много тежки и опасни (полицаи, миньори и пр.). Няма никакви доказателства, че магистратите не могат да работят добре след 25 години стаж - точно обратното, по-големият стаж дава повече опит и предоставя на съдиите, прокурорите и следователите по-добри възможности за качествено изпълнение на служебните им задължения.

Не на последно място, ранното пенсиониране е сериозен проблем за пенсионната система. Именно поради това се върви към ограничаване на ранното пенсиониране и това е основна част от пенсионната реформа, която правителството разработва.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)